

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
 egész évre 150.— L., félévre 85.— L.
 Egyes szám ára 4.— L.
 Külföldre egész évre 250.— L.

FŐSZERKESZTŐ:
 GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 CLUJ
 Strada Baron L. Pop 5. szám.
 Megjelenik minden szombat.

A kegyelet koszorúja.

A negyvennyolc-negyvenkilences szabadságharc bukása után hosszú és kínos megtorlást kellett a magyarságnak elviselnie. A golyó és bitófa véres korszakának befejezése után, amely a legkiválóbb vezetőket sujtotta, a magyarság egyetemét igyekezett földre tiporni a zsarnok önkénye. A császár zsoldosai, akik csak az oroszok tulnyomó erejének segítségével tudták kiverni a fegyvert a szabadság harcosainak kezéből, most lefegyverzett ellenfelükön diadalmas tort ültek: a magyar intézményeket, hagyományokat, nyelvet, irodalmat, közigazgatást, igazságszolgáltatást dőlyfös kézzel tolták félre az önkényuralom utjából.

A szabadságharc menekültjei ezalatt szertebolyongtak a világban s minden alkalmat megragadtak, ami

szenvedő népüknek könnyebbedést vagy legalább reménységet ígért. De az évek csak multak és torlódtak egymásra, a nagy éjszaka azonban nem akart megvirradni.

Az erdélyi magyarság akkori vezetői, élükön gróf Mikó Imrével, arra a meggyőző-

désre jutottak, hogy nem elég kívülről várni a segítséget, hiábavaló dolog csodák jövetelében bizakodni: bent kell összeszedni a mult értékeit, bent kell oltárokat gyujtani a csüggedező lelkek vigasztalására és fáklyákat lobogtatni a tévedezők utba igazítására.

Azt az eszközt ragadták meg, ami akkor hozzáférhető volt és hatékonynak ígérkezett, amely ellen a hatalom sem tehetett szót saját magának megcsufolása nélkül: egyesületet létesítettek a mult művészi és tudományos becsü emlékeinek összegyűjtésére és megtartására, az egyesület keretében módot teremtettek a kor tudományos törekvéseinek felkarolására, az erdélyi magyarság lelkének a kor színvonalán való vezetésére.

Ilyen előzmények után, ilyen célkitűzésekkel alakult meg

ezelőtt hetvenöt évvel az Erdélyi Múzeum-Egyület gróf Mikó Imre fáradhatatlan szervező munkája és nagy anyagi áldozatai révén.

Az Erdélyi Múzeum-Egyület ma is él, bár nem rendelkezik szabadon mindazokkal a lehetőségekkel, amelyeket páratlan gazdasági

Gróf Mikó Imre.

Örök ábéce.

Mikó Imre gróf sirjának megkoszoruzása.

gyűjteményei biztosítanának neki. Életének egyik szép megnyilvánulása volt az a kegyeletos ünnepség, amelyben idei közgyűlése alkalmával, február 17-én, gróf Mikó Imre sir- emlékére a házsongárdi temetőben koszorút helyezett. Az Erdélyi Múzeum Egylet minden évben megrendezi a maga tudományos vándorgyűlését az ország valamelyik városában. Az idei vándorgyűlés szélesebb körben is föl fogja ujtani az elődök áldozatos munkájának hetvenöt éves emlékét.

Vén nagyapó térdén ül kis unokája,
Okos szeme bámul, megmosolyg a szája.
Lapozódik lassan a képes ábéce,
S van az unokának nagy örömben része.

Csobogó patakján gagyogó beszédnek
Az édesanyámat már átevezének,
S ami az ismerős nagy titkának nyitja:
A nagyapó őt most olvasni tanítja.

Óh betű, óh írás, óh örök ábéce,
Emberi tudásnak gyönyörű egésze!
Ahogyan megcsendülsz kicsi gyermek száján,
Mennybolt kékje nyílik lelkek éjszakáján!

Folytonosságunknak vert aranyból lánc,
Édes anyanyelvnek tiszta, szép románca,
Egy gyökér nedvéből valahány csak támad:
Tápláld a gagyogó, drága unokákat!

P. Jánossy Béla.

Az angol trónörökös Budapesten.

Közlöttük lapunkban, hogy az angol trónörökös az ausztriai Kitzbühelben üdült. Az angol trónörökös innen Bécsbe utazott, ahol barátságos bécsi mulatóhelyeken szórakozott. Érdekes, hogy az angol trónörökös látogatását egyik bécsi vendéglősnek be is jelentették, a herceg azonban nem ment el. Amint később kiderült, titokban a Három Huszár című magyar mulatóhelyre látogatott és ott töltötte el az estét.

Az angol trónörökös ausztriai tartózkodása után Budapestre is ellátogatott. A trónörökös Budapesten, mint magánember jelent meg és polgári látogatóként sétálgatott a pesti utcákon. A herceg Budapesten régi magyar ötvösmunkákat és népművészeti tárgyakat vásárolt. Az angol trónörökös kijelentette, hogy el van ragadtatva Budapest szépségétől és nagyon jól érezte magát Magyarországon. Az angol trónörökös több napig tartózkodott Budapesten, ahonnan Ausztrián keresztül hazautazott. Képünk a walesi herceget tiroli nemzeti viseletben mutatja be. A képet egy ausztriai üdülőhelyen készítették a hercegről.

Virrasztók.

Levelét kaptunk az ország egyik határmenti községéből. Írója nem közölte foglalkozását, nem tudjuk, hogy mit tanult, hány iskolát végzett, de levelének minden sora elárulja, hogy emelkedett gondolkozású és nemes érzésű ember, aki az élet könyvéből észszel és szívvel is tud olvasni.

Ő is ott, távol a magyarság elevebb és erősebb központjaitól, a mi sorsunk nehézségeinek becsületes megoldásán, az emberi és isteni törvényeknek egyformán eleget tevő munkálásán tusakodik.

Miféle módokat és eszközöket ajánl a mi igaz szívvel virrasztó testvérünk magunk iránt való kötelességeink teljesítésére? Im ezeket írja:

— Mi itten, különféle felekezetek hivoi, mintegy háromszázan vagyunk magyarok. Miután nincs iskolánk és papot is csak az utóbbi időben kaptunk, vasárnaponként én oktattam az ifjúságot, igen sokat én tanítottam meg irni, olvasni. Tanulságul leszűrtem, hogy az enyémhez hasonló helyeken vasárnapi iskola keretében kell megoldani a magyarnyelvű írást és olvasást.

— Mind falvaink, mind városaink építenek közművelődési házakat! A város fogjon kezét a faluval s vezesse azt testvéri szeretettel, jó akarattal!

— Papjainkat ki kell képezni a falu szervezésről. Segítőtársaik legyenek egyetemi hallgatóink, állásnélkül szenvedő tanítóink, elbocsátott póstásaink. Öreg papjaink mellé vagy helyébe sürgősen fiatal munkaerőket kell állítani, mert egy embernek a hanyagsága vagy tehetetlensége százak és ezrek elhajlását idézheti elő.

— Hittérítőket küldeni Ázsiába vagy messzi világokba? Nem eltévesztett dolog ez! Itt pusztul, kallódik népünk s mi kínaiakat és mandzsuriakat vagy más félrabló népeket akarunk megtéríteni. Nincsen itthon elég tennivaló!

— Miért nem szorgalmazzuk erélyesebben a magyar viselet fölkarolását? Hiszen az nemcsak nemzeti, de gazdasági tekintetben is annyi előnyt, nyereséget kínál! Szerencsétlen dolog, hogy a magunk szőttjét-fontját nem használjuk föl kellőképpen a magunk céljaira. Élelmesebb nép ekkora ügyességéből, tudásból létalapot teremtené a maga számára, mi pedig másnak adóznak a magunk értékeinek az elhanyagolásával.

— Ugy látszik, fogyasztási szövetkezeink lassan kivergődnek a gazdasági válságból s új virágzást teremtenek a maguk számára. Nem lehetne a fogyasztási szövetkezeteket arra is megnyerni, hogy a magyar termelés eredményeit értékesítsék? Ugy képzelem, hogy a fogyasztási szövetkezeteket nemcsak a falvakon, hanem városokban is meg kellene szervezni. A falusi szövetkezetek városi társalakulataikat a falu terményeivel, liszttel, vajjal, mézzel, gyümölccsel, krumplival, paszullyal és a háziipar készítményeivel: vászonnal, szőttésekkel, szőnyegekkel, szalma- és sásfonásokkal, faragványokkal látnák el. De a fogyasztási szövetkezetek az alföldi és a hegyvidéki falvak között is nagyméretű árucserét indíthatnának meg, a Székelyföld fát küldhetné a sík vidékekre, a síkvidék gabonát a hegyek közé.

— Persze, mindezekhez nagyobb szervezetségre volna szükség, mint amilyenben élünk. Ha ma nem lehet ezt megteremteni, akkor legalább az ifjúságot kellene ilyen szellemenben nevelni!

Ezek és hasonló gondolatok foglalkoztatják távol és elszigetelt környezetben élő magyar testvérünket. Mondatai úgy hangzanak, mint a virrasztók sóhajtásai a beteg ágya mellett. A sóhajtásban a gyógyítás vágya jut kifejezésre. Vajha ez a vágy az egész magyarság egyetemesében általánossá válnék és mihamarább elindulna a teljesedés útján!

Minden magyar ember jegyezze jól meg,
hogy a magyar egyházak biztosító intézete a

„MINERVA BIZTOSÍTÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG”

tehát magyar kötelesség biztosítását ide átadni

Külföld

A németek egyenlő fegyverkezési jogot követelnek. A nagy érdeklődéssel várt német válasz megérkezett az angol és a francia kormányokhoz. Nem felelt meg a várakozásoknak, de nem is jelent teljes visszautasítást ez a válasz. A londoni tanácskozások tudvalevőleg a légi védelem tekintetében, továbbá a közép-európai és a keleti biztonsági szerződésre nézve határozták meg a tanácskozó államok álláspontját s általában azt várták, hogy a német válasz — ha érdemleges választ nem is ad valamennyi kérdésre — legalább foglalkozni fog velük. Ehelyett azonban a német kormány — kifejezve Németország határozott és szilárd kívánságát a békére — elsősorban a leszerelés és a fegyverkezés kérdésével foglalkozik, határozottan hangsúlyozta Németországnak az egyenjogúsághoz való jogát és az ezzel kapcsolatos kérdéseket előzetes tárgyalásokon kívánja tisztázni, amelyeket külön-külön folytatnak le előbb Angliával, utóbb Franciaországgal. Németországnak ez a válasza újabb angol-francia megbeszélést tesz szükségessé, amely közelebről meg is fog történni. A dolgok további alakulása tehát első sorban ennek a megbeszélésnek az eredményétől függ. Az irányadó angol és francia tényezők a német választ alkalmasnak látják további eljárásra s így nem lehet elfogadni a francia közvéleményben megnyilvánult azt a felfogást, hogy a londoni tárgyalásokat nem lehet egész Európára kiterjeszteni.

Az osztrák kancellár Londonban. Schussnig osztrák kancellár a napokban Londonba érkezik. A hivatalos híradás szerint

a látogatás egészen magán jellegű, de általában úgy tartják, hogy a kancellár a Habsburg-uralkodóház visszatérését kívánja előkészíteni. Ha ehhez meg lehet nyerni a nyugati hatalmak előzetes hozzájárulását, akkor, a Schussnig terve szerint az osztrák nemzet népszavazással döntene a kérdésben. A népszavazás eredménye, ugyancsak a kancellár szerint — nem lehet kétséges. Talán ennek a tervnek lehet tulajdonítani, hogy Ausztriában a nemzeti-szocialista mozgalom megint erőre kapott. Az ebből származott általános izgalmat még fokozza az, hogy az osztrák-bajor határ mentén német csapatokat összpontosítottak. Ezért az olasz-osztrák határra olasz csapatok vonultak fel. Remélni kell, hogy ezek csak biztonsági intézkedések, komolyabb következmények nélkül.

Anglia választ. Ez év végéig vagy a jövő év elején kerülnek sorra az angol választások. A kormány már nagyban készül rájuk, de készülnek a pártok is, mert a választások fogják eldönteni az ország belpolitikáját a következő öt évre. Általában a munkáspárt meg fog szaporodni — a konzervatív most alakuló középpártnak is sikert jósolnak. Sőt az örökifjú agg Lloyd George is nagy bizalommal indul a harenak kicsi de sulyos pártjával.

Olaszország és Abesszinia. Az olasz csapatok felvonulása az abesszinai határra folyton tart. A kiegyeztető tárgyalások egyelőre megakadtak, mert Abesszinia el van szánva területe megvédésére s mert nagy és elég jól felszerelt hadserege van, ha háborúra kerülne a sor, komoly nehézséget tudna okozni Olaszországnak, még pedig elég hosszú időre. Franciaország azon-

ban a Népszövetség elé kívánja vinni a kérdést s ha ez sikerül, akkor a háborút el lehet kerülni.

Újabb magyar-olasz szerződés. A szoros barátságban élő két állam viszonyát újabb szerződés tette bensőbbé. Ezt a szerződést a művelődési kapcsolatok erősítésére az elmúlt héten kötötte meg Hóman Bálint magyar közoktatásügyi miniszter, a már korábban megkötött magyar-osztrák és magyar-lengyel hasonló tárgyú szerződések mintájára. A tudományos és művészeti közös munkán kívül különösen a diák cserének van nagy jelentősége, mert ez közvetlen viszonyt teremt a két ország jövő vezetői között.

Nyugalanság Észak-Afrikában. Az észak-afrikai francia gyarmatok mohamedán lakosságának között egyre fokozódó nyugalanság terjed, úgy, hogy a francia gyarmati hatóságoknak nagy gondot okoz a rend fenntartása, amit csak katonai erők igénybevételeivel tudnak elenyésztetni. Valószínű, hogy a nyugalanság oka az utóbbi időben mind jobban terjedő és erősödő mohamedán öntudat, amely talán már nagy mohamedán birodalomra gondol.

Gömbös szövege. A magyar miniszterelnök a nemzethez intézett rádió-beszédében a választójog már bejelentett reformján kívül a hitbizományi kérdés rendezéséről is megemlékezett, kiemelve, hogy a hitbizományokat nem kívánja megszüntetni, azonban nagy mértékben belevonja a magyar földön meginduló telepítési munkába. Egyébként fentartotta alap gondolatát: a nemzetmentő fokozatos munkát s bejelentette, hogy Magyarország részt kíván venni az Európa békéjét biztosító nemzetközi munkában.

Életpolitikai hírek

Nem csökkentik a lej értékét!
Utóbbi időben úgy hírelt, hogy a kormány a lej értékét csökkenteni fogja. Egyesek azt állították, hogy a lej értékének csökkentése a következő módon fog megtörténni. Ujabb mennyiségű bankjegyet bocsájtanak ki, azonban az ujonnan kibocsátandó bankjegyeknek nem lesz arany fedezete. A lej aranyfedezetének csökkenése miatt a lej értéke esett volna. Ezeket a híreket a parlamentben is tárgyalták. A felszólalásokkal kapcsolatban a pénzügyminiszter kijelentette, hogy a lej értékét nem fogják csökkenteni. Előadta a pénzügyminiszter, hogy ezt a műveletet amúgy sem intézheti el a Nemzeti Bank saját hatáskörében, mert ehhez a kormánynak és a parlamentnek is van hozzászólási joga.

Skodáék engednek! Közöltük lapunkban, hogy a román kormány újra felvette a Skoda céggel való tárgyalásokat. Valószínűleg sikerülni fog a megegyezés, mert Skodáék az eredeti ajánlat áraiból 26 százalék engedményt tettek. A kormány a légügyi hivatal egyik államtitkárát megbizta, hogy a tárgyalásokat folytassa. Különben ennek hatása alatt a Skoda féle fegyverszállítási botrány parlamenti tárgyalásában is fordulat várható. A kormánypárt békejobbot nyújt a nemzeti pártnak. Dinu Bratianu a liberális párt vezére kijelentette, hogy a parlament senkit sem büntelhet, legfeljebb erkölcsileg ítélteti el a bűnösöket. Ez a kijelentés nagy enyhülést fog hozni a két párt közötti feszültségben.

Kulturmunka Treiscaune megyében. A megye felső részének falvaiban lelkes szervező és kul-

turmunka folyik. Eperjessy Albert, Földy István, Laczko László, Benkő Dénes, Pál Elek és Kraft Herman több községben tartottak kultur előadásokat. Együttel könyvtárakat szerveznek és oktatják a népet, hogy mindent tegyen meg művelődésének és haladásának érdekében. A legtöbb községben a kulturnapok hatása alatt elhatározták, hogy állandósítani fogják a műkedvelői előadásokat, olvasóköroket fognak alapítani és mindent megtesznek a magyar nemzeti kultúra megtartása érdekében.

Kétfele szakadt a szociálista párt. A nemzeti munka védelméről szóló törvény intézkedései, továbbá Vajda nyilatkozata a szociáldemokrata párt kebelében nagy izgalmat okoztak Valószínű, hogy elkerülhetetlen lesz a szociáldemokrata párt kétfele való szakadása. Minden valószínűség szerint legközelebről már megalakul a külön, magyar szociáldemokrata párt. Ebből mindazok a magyar szociáldemokraták be fognak lépni, akik nem vallják ugyanazokat az elveket, amiket a nemzeti munkavédelméről szóló törvény foglal magában.

A cenzura ellen foglalt állást a bucarestii ujságírók szövetsége. A bucarestii ujságírók szövetsége közelebről tartotta évi rendes közgyűlését. A közgyűlésen két fontos határozatot hoztak. Az egyik határozatban kérték a cenzura azonnali megszüntetését. A másik határozat még komolyabbnak tekinthető. Ebben közhirre tette az ujságírók szövetsége, hogy azokat a tagjait, akik cenzura hivatalokban teljesítenek szolgálatot, ha nem hagyják el helyüket, kizárják a szervezetből.

Törvényjavaslat készül a miniszterek büntetethezőségéről. Pop Valér igazságügyminiszter törvényjavaslatot készít a miniszteri felelősségnek büntetőjogiilag való megállapítása ügyében. A javaslat szerint a parlamentet értesitenék a miniszterek által elkövetett olyan kormányzati ténykedésekről, amelyek bűncselekményeknek minősíthetők. Ezután a parlament, ha indokoltnak tartja, a Semmitőszékhez teszi át ítélekezés végett az ügyet.

Elkobozzák a Magyar Párt gyűjtőleveit. Gheorgheniben a Magyar Párt jogvédő irodát akar felállítani. A szükséges összeget közadakozás útján akarta dr. G a á l Alajos tagozati elnök összeszedni. Parvu Neascu csendőrőrmester elkobozta a gyűjtőleveket azzal az indokolással, hogy azokon nincs rajta az egészségügyi miniszter engedélye. A Magyar Párt a prefektushoz fordult orvoslás végett, a prefektus azonban kijelentette, hogy mivel nem volt a gyűjtőív kibocsátására engedély, helyet ad az ügyészségi eljárásnak.

Leszállítják a katonai szolgálati időt? Köztudomásu, hogy a tényleges szolgálatot teljesítő katonák rövidebb és hosszabb szabadságokat kapnak. Így végeredményében a katonák tényleges szolgálati ideje sokkal kevesebb, mint amit a törvény előir. Erre való tekintettel, továbbá, mivel, hogy amúgy is előzetes katonai oktatásban részesülnek az ifjak, valószínűleg törvényjavaslatot fognak terjeszteni a parlament elé a katonai szolgálati idő leszállítása ügyében. A felmerült tervet a hadvezetőség körében nem fogadják rokonszenvenvel és így nem valószínű, hogy a parlament meg fogja szavazni.

Kihallgatták Boros püspököt és Gál Miklós képviselőt a turdamegyei rombolások ügyében.

A turdamegyei Cornesti községben történt rombolásokkal kapcsolatos sajtóper bizonyítási eljárása során kihallgatták Boros György unitárius püspököt és Gál Miklós magyarpárti képviselőt. Boros György püspök megrázó szavakkal festette a Cornesti-i eseményeket. A következőket adta elő:

— A rombolásokat követő keddi napon látogattam ki hivesim falujába. Alig értem azonban be a falu elejéig, amikor egy temelési menettel találtam magam szemben. Beálltam a sorba és itt érdeklődésemre elmondották, hogy a betegeskedő, 60 év körüli Hajdu Sándor hívünket a rombolások következtében felidézett idegizgalmak ölték meg. A temetés után a pap házába vonultunk vissza. Nem talállok szavakat annak a látványnak a leírására, amit a paplakban tapasztaltam.

— Sok mindent lát az ember egy hosszú életen át, — folytatta az ősz főpap, — de az, amit abban a faluban tapasztaltam, az alatt a néhány óra alatt, amíg ott tartózkodtam, az minden képzeletet felülmúl és ha az itt-lévő vádlottak bármennyire is igyekeztek volna az ott látottakat tulozni, még akkor sem sikerült volna nekik a pusztá válóságról hű tükörképet adni.

— Rom, rom és rom — folytatta dr. Boros püspök rövid szünet után, — mindenütt csak rom. A szent felszerelések egyrésze, — ami engem a legjobban érintett, — eltűnt. A papmiután megtekintettem az egész portáját, ezekkel a szavakkal fordult hozzám: „Atyám eddig szegény voltam, de most már semmim sincs”. Nem is maradt neki semmije, még csak felvevő

ruhája sem. Nem sokkal különböző állapotot tapasztaltam a többi 18 összetört házban. Embereket, asszonyokat súlyosan kértve és betört fejjel láttam sírni, panaszkodni. Nem is tudom tovább már mesélni az ott látottakat, mert az ember még ennyi idő után is kijön a sodrásból: Hát kik csinálták ezt a rombolást és miért?

A püspök vallomása megrázó hatást keltett.

Ezután Gál Miklós képviselő mondotta el tanuvallomását. Vallomásából a következőket ragadjuk ki:

— Már a turdai választások előtt mindenki arról beszélt a városban, hogy tüntetések lesznek, — adta elő a tanu — a tüntetések a magyarság ellen irányultak volna. A választás megelőző napon tényleg volt kisebb zavargás, amelynek több ház betörtött ablakai adták meg az árát. Értesítettem erről a turdai csendőrség vezetőit a hatóságokat kértem, hogy lépjenek közbe. Annyi tényleg történt is, hogy az Iparosegylet előtti felvonulást nem engedték súlyosabb zavargássá nőni.

— A turdai választások után hazafelé tartó tömeg egyrésze Cornestin kiszállott, berohantak a faluba s az utjukba kerülő házakat, értékeket összerombolták. Az eseményeket akkoriban emlékirat formájában tártam a belügyminisztérium elé.

A rombolások után következő napon Hatieganu akkori erdélyi miniszter első segélyképen kilencvenezer lejt adott át a károsultak között való szétosztás céljából. Két hét múlva még 125 ezer lejt utalt ki a kormány s ezt aránylagosan osztottuk szét a hárt szenvedettek között.

Bartha Ignác dr. azt kérdezte ezután a tanutól, hogy csináltak-e valamit a hatóságok a zavargások megelőzésére.

— A hatóságok nem végezték lelkiismeretesen kötelességüket — válaszolta dr. Gál Miklós, — mert bár tudták, hogy készülöben van valami, még sem tették meg a szükséges óvintézkedéseket.

Magyarnap Casinban. Dr. Pál Gábor képviselő és dr. Pitner Árpád előadásokat tartottak Casinban. Az előadás után a Magyar Párt kiküldöttei megmagyarázták a legújabb törvényeket és jogügyi tanácsokat adtak az egybegyűlt népnek.

Belenyugodtak a miniszterek a kiadások csökkentésébe. Hétek óta folyik a kormány tagjai és a pénzügyminiszter között a harc az új költségvetés összeállításáról. A pénzügyminiszter ugyanis takarékosági okokból ragaszkodik ahhoz, hogy az összes minisztériumok csökkentésük kiadásaiknak összegét. Hosszas tárgyalások után végre megegyezésre jutottak a kormány tagjai. Az összes minisztériumok kiadásait csökkenteni fogják. A csökkentés mértéke körülbelül tíz százalék lesz.

Egészségünk részére a legjobb szer épen csak elég jó. Ovakodjék súlyos minőségű, káros hatású szerektől és ne kísérletezzék az egészségével! Alkalmazzon mindjárt kezdettől fogva orvosoktól ajánlott és klinikailag kipróbált gyógyszereket. Több mint 6000 orvos rendkívül elismerő és dicsérő módon nyilatkozott a Togat hatásáról és közülük nagyon sokan különösen ártalmatlanságát dicsérik s azon tulajdonságát, hogy a szervezet jól tűri. Togat azonnal ható, fájdalomcsillapító szer rheumánál, közvérszegénynél, ülőidegszabánál (isiasz), ideges fájdalmaknál és meghűléses betegségeknél.

JUHÁSZ

Nagy viharok hirdetik a tavasz közeledtét. A kemény telet egész Európa területén meleg váltotta fel. A meleg időjárás óriási viharok kíséretében érkezett az Atlanti-óceán felől Európába. A viharok Franciaországban, Belgiumban, Hollandiában, Németországban, Ausztriában, Lengyelországban, Csehszlovákiában és Magyarországon nagy károkat okoztak. A vihar több helyen házakat seprte el, járműveket fordított fel és embereket ölt meg. Budapesten is több halálos áldozata van a viharnak.

Mikor kell bevonulni a hadköteleseknek? A nagy tél miatt az ujoncok bevonulása késedelmet szenved. Hír szerint csak április 1-én kell az ujoncoknak bevonulniuk.

Adófizetők fekete listája. Közzöltük lapunkban, hogy a hátrálékos adófizetők névsorát a pénzügyminiszter közhírré fogja tenni. Március elsején a tervezett kimutatást nyilvánosságra hozzák. Addig is értesítették a hátrálékos adófizetőket, rendezék hátrálékaikat, hogy ne kerüljenek a szegyenlistára.

Betörték a magyar utlevélkirendeltség ablakait. A Clujon levő magyar utlevélkirendeltség ellen ismeretlen emberek támadást intéztek. Az esti sötétségben az utlevélkirendeltség ablakaira közáport zudítottak. Több ablak betört. A rendőrség nyomozza a támadókat.

Két embert ölt meg az automobilből kiáradó motorgáz. Csákány János soffőr és Steckbayer András, Szendrics Miksa Szt-Gheorghei szeszgyáros teherautóján teljesítettek szolgálatot. Egy vidéki útról hajnalban tértek vissza. Nem akartak lefeledni, mivel úgy gondolták,

hogy nemsokára ismét kezdődik a munka. Befeküdtek a garázsban az autóba és megindították a motort, hogy melegítsen. A motorból kiáradó gáz megtöltötte a garázs helyiségét és ennek a mérgetől a két ember megfulladt.

Nyelvvizsgára rendelik a bírósági tisztviselőket. A közigazgatási, vasuti és postai tisztviselők és alkalmazottak után sorakerültek a bírósági tisztviselők is. Pop Valér miniszter a beérkezett jelentésekből azt állapította meg, hogy a kisebbségi bírósági tisztviselők nem tudják jól a román nyelvet. Szolgálatuk közben előszeretettel és tüntetően beszélnek magyarul kisebbségi ügyfelekkel. A miniszter megjegyzi, hogy még a román felekkel is magyar nyelven tárgyalnak. Ezeknek alapján a miniszter elrendelte, hogy az összes kisebbségi bírósági tisztviselőket utalják nyelvvizsgára és azokat, akik nem tudják beszélni kellőképpen az állam nyelvét, állítsák fegyelmi bíróság elé.

Románokkal töltik be az elbocsátott postamesterek helyét. A Ciuc megyében elbocsátott magyar postamesterek helyett román postamestereket neveztek ki. A román postamesterek a románul nem tudó magyar lakossággal nem tudnak értekezni és így naponta a legsúlyosabb bajok ismétlődnek meg. A kereskedők például panaszkodnak, hogy magyar nyelvű kereskedelmi távirataikat nem tudják helyesen leadni.

Milyen világ van Oroszországban? Husz évi hadifogság után Debrecenbe érkezett Juhász Miklós Carei-i lakos, az ungvári 66-ik gyalogezred egykori katonája. Juhász nem jöhetett egyenesen haza, mert utlevélében városának neve magyarul volt írva. Juhász ugyanis nem tudta, hogy közben milyen változás történt szülőföldjével. Addig, amíg a hatóságok rendezik ügyét, Debrecenben marad. Juhász Debrecenben elmondotta oroszországi szenvedéseit. Kezdetben jól volt dolga, mert feleségül vett egy orosz, özvegy asszonyt, akinek birtoka volt. A szovjet urai azonban elvették birtokát és ezután már az államnak kellett dolgoznia. Az emberek ekkor már nagyon éheztek, mert még kenyert sem hagytak a család szükségletére. Fűvet ettek és káposztát. Elpanaszolta Juhász, hogy aki nem engedelmeskedik a hatóságoknak kényszermunkára viszik, ahol havonta csak hat kiló kenyeret kapnak a rabok. Juhász elmondotta, hogy a közszükségleti cikkek nagyon drágák. Egy kiló kenyér 180 lejnyi összegbe került. Egy bőrkucsma 1500 lej. Juhász szerint Oroszországban még sok magyar hadifogoly van.

Súlyos szerencsétlenséget okozott egy ló. Sipos Ferenc Corodi gazdálkodó Satumare felé haladt szekeren. Utközben egyik lóva hátrarugott és olyan szerencsétlenül találta, hogy több foga kiesett, álkapcsa eltört és ajka összeroncsolódott.

Juhok, szarvasmarhák májmételeybetegségét biztosan gyógyítja: EGGER-féle

»MONIL«

Olcsó, megbízható, egyszerű kezelés

A gyöngyajaktea, mint idegbaj elleni orvosság.

Strassvice-ből. Morvaország-ból a napokban egy köszönő iratot küldtek be alulírottak, amelyben K. T. nevű asszonyság hálásan emlékezik meg a gyöngyajaktea kedvező hatásáról, sorait az illető község előljárósága is aláírta hivatali pecsét kíséretében. Az elismerő nyilatkozat ekkép szól:

„Elismerem, hogy engemet a gyöngyajaktea ismét egészségesen és új életkedvvel visszaadott az emberiségnek, gyermekeimnek pedig visszaadta édesanyjukat. Ugy én, valamint legközelebbi hozzátartozóim már látuk a közeledő végemet, melyet valamelyik elmeegógyintézetben be fogok fejezni, mert én már igazán oda való voltam.

Már évek óta súlyos idegbajban szenvedtem; isszonyu főfájás, álmatlanság, gyomorfájás, étvágytalanság gyötört és az életunság nyomta kedélyemet. Sok orvos-tanácsát kértem már

ki, kétszer kórházban is voltam u. m. Brünnben és Ungarisch-Hradischban, de egészségemet nem tudtam vissza kapni. Erre a gyöngyajaktea-hoz fordultam és két és félhavi teakura után visszanyertem egészségemet és most újból örvendek az életemnek. Nagyon hálás vagyok azoknak, akik nekem a gyöngyajaktea-t ajánlották“.

Több oldalról kaptunk értesítést, hogy a gyöngyajaktea a nyavalyatörésben (epilepsiában) szenvedőknek is részint könnyebbséget, részint teljes gyógyulást hozott.

Most pl. Debrecenből írja az egyik asszonyság:

„Gazdászfiainak az eddig próbált összes gyógyszerek között mégis csak a gyöngyajaktea felel meg a legjobban. Görcsei most ritkábbak és enyhébbek“.

Dr. Péter Béla

A gondatlan tyukszemvágás egy lábba került! Kerl Gyula, petrosenii bányász borotvával tyukszemét vágott. Nehány nap múlva egész lábfeje feketedni kezdett. Kórházba szállították és megállapították, hogy vérmérgezést kapott a tyukszemvágásból kifolyólag. Bokából levágták a lábát és így sikerült életét megmenteni.

Tehenet fejt a welszi herceg. A welszi herceg, az angol trón várományosa, Ausztriában tartózkodik. A herceg megjelent egy farsangi mulatságon, ahol több tréfás dologgal mulattatták a közönséget. A bálterembe bevitték egy fejős tehenet és azt maga a herceg fejté meg. Az angol herceg a mulatságon osztrák-tiroli viseletben jelent meg.

Rablóvilág Luduson. A mezővárosi Ludus községben véres esemény történt. A község szőlőudvarjában egy titokzatos idegen költözött be. A csendőrség igazolásra szólította fel a vendéget. Gyanus volt ugyanis, hogy azelőtt való este ez az idegen akart betörést elkövetni a Főtéren levő róm. katolikus templomba. A csendőrőrmester felszólította a titokzatos idegent, hogy igazolja magát. Az idegen Sgoda Vasile névre kiállított személyazonossági igazolványt mutatott be. A csendőrök felszólították, hogy kövesse őket az őrsre. Erre az idegen felöltözött, hogy kövesse a csendőröket. Közben azonban a párna alól tizenkétfőtűt revolvert rántott elő és az őrmestert

lelőtte. Ezután a káplárra is adott le lövéseket. Az őrmester azonnal meghalt, a káplár azonban sebesülten is üldözni kezdte a haramiát. Ez ekkor egy kutba ugrott, ahonnan sikerült élve kihuzni. Mikor azonban a csendőrségre vitték, meghalt. Kiderült, hogy a kutban mérget vett be. Megállapították, hogy a veszedelmes bandita mindenre el volt készülve, mert még dinamitot is találtak csomagjában. A vizsgálat alkalmával megállapították azt is, hogy Sgoda Vasile többször volt már fegyházban és sok rablást és lopást követett el a vidéken, eredetileg Garson Zamfirnak hívták és zlatnai illetőségű

A Fedák-ügy amerikai szemmel. Erről közöl rendkívül érdekes cikket a Déli báb új száma, amely 100 oldal terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Illusztrált rádióműsorokat, színházi beszámolókat, pletykákat, remek filmrovatot, egyfelvonásos szindarabot, folytatásos regényt, szebbnél szebb képeket, tréfákat és ezer érdekességet talál az olvasó a népszerű színházi képeslapban.

Táliboara-1 Kórházszorsjegy

akció befejeződött, azonban az elszámolások bevárása és megvizsgálása végett a megyei sorsolási bizottság a húzást 1935 március 10-re halasztotta, mikor is déli 12 órakor a megyeházban lesz megtartva. *Kérjük az elszámolások sürgős beküldését.* Összeszámolás ideje alatt a táliboarai kórházbizottság küld sorsjegyeket azok ára és 8 lei portó előzetes beküldése mellett. Nyereményjegyzéket sorsjegytulajdonosok és viszonteladók a portó megküldése mellett kaphatnak. Csak válaszbélyeggel ellátott levelekre válaszolunk.

Táliboarai Kórházbizottság.

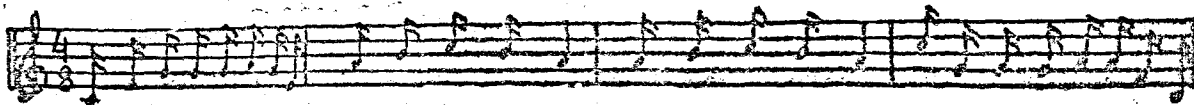
Székely dalok és dallamok.

Maros partján nem jó lakni...

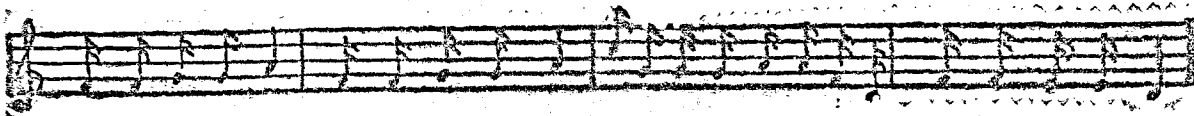
Elbeszélve.

(Nóta.)

Gyűjtötte és kottába szedte Sz. Tóth Vilmos.

1. Ma-ro-s part-ján nem jó lak-ni eze-re-lem nél-kül. eze-re-lem nél-kül. Sze-re-tőt se jó tar-ta-ni

e-re-re-let nél-kül. eze-re-let nél-kül. Sze-re-tőt se jó tar-ta-ni eze-re-let nél-kül.

2. Nekem is volt egy szerelóm, de az olyan volt.
De az olyan volt.
Hogy ha egy nap nem láthatott,
Két nap beteg volt.

3. Mikor aztán megkérdeztem:
Téged mi lett volt, téged mi lett volt.
Akkor arra azt felelte: körül fogta volt,
körüli fogta volt. A szívemet a szerelem
[körüli fogta volt.]

Almásban megszűnt a magyar tanítás. A Clujmegyei Almás községben magyar tagozat működött az állami iskola mellett. A magyar tagozat tanítója kántori szolgálatot teljesített a református egyháznál. Később női tanítónőt neveztek ki az iskola magyar tagozatához, aki a legnagyobb megelégedésre teljesítette szolgálatát. Minthogy a magyarul tudó tanítónő a nyelvizsgán elbukott, a tanítónőt elbocsátották állásából és helyette román tanítónőt neveztek ki. Az Almas-i iskolában ezzel a magyar nyelvű oktatás teljesen megszűnt.

Szerencsétlenség a gyárban. A ghimesi fűrészgyárban halálos szerencsétlenség történt. Szócs András gépészt elkapta egy kerék és úgy odavágta, hogy azonnal meghalt.

17 évig férfi volt egy asszony. Erről közöl rendkívül érdekes képpel illusztrált cikket Tolnai Világlapja új száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. A legkiválóbb magyar írók novellái mellett sok remek illusztrált cikket, folytatásos regényt és közel száz nagyszerű képet talál az olvasó a népszerű képeslapban.

Érdeklődőknek! A Képes abécé és olvasókönyvet elsősorban gyermekeiket világoztatni és művelni akaró szülők használatára állítottunk össze, de az minden magyar testvérünknek rendelkezésére áll. Örömmel állapítjuk meg, hogy azok, akik a könyvet komoly szándékkal vették birtokukba, nagyon szép eredményeket érnek el. Gyermekek és felnőttek egyformán alapot vehet a kis könyvvel a magyar műveltség elsajátítására. A Képes abécé és olvasókönyv egy kötetet alkot, vagyis aki abécé címen tesz rendelést, az olvasókönyvet is kap hozzáfűzve, tehát nem kell külön olvasókönyvet is kérni.

Halálos végű szánkőzés. Ramnicul Vâlcea, regáti városban a fiatalok szánkó-versenyt rendezett. Az olvadás miatt a verseny elmaradt. A versenyre jelentkezők közül néhányan azonban a veszedelmes, jéges pályán szánkózni kezdtek. Egy szánkó fának szaladt. Dumitru Linca és Victor Barbu meghaltak.

Szigoru adóbehajtás a Székelyföldön. A Székelyföldön olyan nagy szigorúsággal indult meg az adóbehajtás, amilyenre még nem volt példa. Hatósági emberek lepték el a falvakat és minden adóhátralékot könyörtelenül behajtanak.

Gyilkolt a fa. Tepes Joan ghiurgi lakos fát döntött az erdőn. Egyik fa lezuhant és elütötte a szerencsétlen munkást. Tepes azonnal meghalt.

Művelődési mozzanatok.

SZÓTTES-BAL TG.-MURESEN Tg.-Muresen a három magyar egyház a Kultur-palota termében táncal egybekötött szótteselestélyt rendez. A szóttesebál nagyszerűnek ígérkezik, mert mind a katolikus, mind a református és unitárius közönség magáévá tette az ügyet.

MEGENGEDTEK A REFORMÁTUS KALVIN-HÁZ IDEIGLENES MEGNYITÁSÁT. Deva közelében, Bacian bezárták és lepecsételték a református kulturházat. A prefektus most engedélyt adott ki, hogy a kulturházat ideiglenesen nyissák fel, mert a vizsgálat érdeke nem kívánja, hogy be legyen zárva.

MEZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZÁSZ FERENC

Hogyan élhet meg egy háromholdas kisbirtokos?

— Olyan tyúk-fajtát tartson, amelyik sokat tojik, nagytestű és finom húst szolgáltat. —

A mi viszonyainknak háromféle fajta tyúk felel meg és pedig a vörös rhode-islandi, az amerikai fehér leghorn és a javított parlagi.

Melyik a kisgazda tyúkjá?

A rhode-islandi sötét vörös színű, nagy testű, nyugodt vérmérsékletű tyúkfajta. A tojásai szép barnák és 60—70 grammosok, elsőrangú tea tojást szolgáltatnak. Gondos tartással évente 150—170 drb. tojást tojik. Jó kotló és gondos anya, amiért a kisgazdák nagyon szeretik. A csirkéi lassan fejlődnek és alapos gondozást igényelnek. A jércéi 10 hónapos koruk előtt ritkán kezdik meg a tojást, a kakas 4—5 kiló, a tyúk 3—4 kiló súlyt is elér. A kakasokból készített kappanok 10 hónapos korukban 4 kgr. tiszta súlyt is elérnek és jól hiznak.

A leghorn hófehérszínű, kis testű, eleven-vérű tyúkfajta. Sárga láb, nagy, élénk pirosszínű taraja és fehér füle van. Nagyon gyorsan fejlődik, hamar kitollasodik. A jércék október-november hónapban már megkezdik a tojást és nagy fehér tojásokat tojnak. Ma ez a legjobb tojó fajta, sok tenyésztő igazolja az évi 200 drb. tojás eredményt. Nagyon rossz kotló, a legtöbb tyúk csak 5—6 nap kotlik és ott hagyja a fészket. Éppen ezért nem is szokták a leghorn tyúkot megültetni, hanem erre más fajta tyúkot használnak.

A kisgazda viszonyainak nem felel meg a leghorn, mert nagyon kóborló természetű és így a szomszédokkal sok kellemetlenség okozója lehet. Nagyon kicsi a teste és így hustermelés szempontjából nem felel meg.

A mi kisgazdáinknak legjobban megfelel a javított parlagi tyúk, mert ez is letojik évente 140—150 tojást, a teste középnagy, a húsa különösen izletes, amit a külföld na-

gyon szeret és megfizet. A sárga és barna parlagi tyúkok rhode islandi kakással keresztezve igen jól szoktak sikerülni. Nagyon jó kotlók, gyorsan fejlődnek, mozgékonyabbak, mint a tiszta rhode, amelyek mindig csak a ház körül járkálnak. A keresztezéssel elérjük a nagyobb testet is, ami az eladásnál fontos, mert manapság már a legtöbb faluban mérve veszik a baromfit. Szerény véleményem szerint a jövő baromfija a javított parlagi tyúk lesz, amire több gondot kellene fordítani, mert a fokozódó baromfikivitel ezt a fajtát szereti a legjobban, így nekünk gazdáknak kell a kereslet után igazodni.

Bármelyik tyúkfajtát is tartjuk, az csak úgy fizet ki magát, ha azt okszerűen tartjuk. A kakascseré által megadott vérfrissítés és a jó ólon kívül nagy gondot kell fordítani a takarmányozásra is, ha azt akarjuk, hogy a munkánk eredménye teljes legyen.

Hogyan lehet a kisgazdának olcsón és jól takarmányozni?

Sokszor megfigyelhettük nyáron, ha egy tyúk gilisztát talált, milyen szeretettel igyekezett azt lenyelni és hogy rohant oda a többi tyúk az osztozkodásra. Ebből is láthatjuk, hogy a tyúkjainknak húsféle takarmányra is szükségük van. A hus sok fehérjét tartalmazó takarmány, amire az állatainknak nagy szükségük van és ami a legdrágább takarmány. A húst nyáron magától megtalálja a baromfi, a rengeteg feregben, gilisztában, amit összeszed. Ha kicsi az udvarunk, úgy ássunk fel 1—2 négyzetméter területet, azon a tyúk elkeresgél, majd 4—5 nap múlva másik darabkát ássunk fel, így elláthatjuk néhány tyúkunkat egész nyáron féreggel.

Ha tavasszal sok a cserebogár, úgy azokból szedessünk a gyermekekkel jó sokat, forrázzuk le és szárítsuk meg a napon tökéletesen.

Olvaszátok a „KELETI ÚJSÁG”-ot Erdély magyar napilapján!

sen, majd egy ládába téve el száraz helyen. Ebből adogassunk télen a tyukoknak fejeként néhány darabot, nagyon meghálálják. 5—10 gazda álljon össze és vegyen télen egy rossz lovat, huzzák le a bőrét, a husát osszák el és abból főzzenek egy-egy kilónyit, a levest tegyék a moslékba a disznónak, a húst aprítsuk fel a baromfinak. A bőr eladásából visszatérül a ló ára, a hus ingyenbe marad. A vért egy edénybe kell felfogni és azt főzve szintén a baromfiakkal, vagy sertéssel kell feletetni. A beleket szép tisztára meg kell mosni és apróra vágva szintén főzött állapotban kell megetetni. Legelőször a vért, beleket, tüdőt, májat, szívet, fejet kell a tyukoknak adni, későbbre maradjon a hus, mert az télen felakasztva 4 hétig sem romlik meg. Hányan mosolyognak le engem ezért a tanácsomért, kedves kisgazda társaim közül, és a legtöbben azt mondják, ki az ördög disznólkodik a lóhussal, meg aztán az asszony nem is engedi a kemencére tenni a lóhúst. Milyen balga beszéd, hiszen nagyvárosokban rendes mézárszéken árulják a lovat és éppen úgy eszik, mint a többi állat husát. Az összes állatok közül a legtisztább a ló, hát akkor miért irtóznak tőle?

Hogy milyen fontosságot tulajdonítok a husetetésnek, felemlítem, hogy a mi kis gazdaságunk évente 100-on felül vág le rossz lovat és annak a husát mind feltakarmányozza a sertésekkel, pulykákkal és tyukokkal. Ha sok a hus télen, úgy aszalóban teljesen kiszáritjuk és nyáron is adunk a malacoknak, csirkéknek. A csontot kiégetjük és megdarálva, minden növendékállattal etetjük mint csontképző szert.

Amelyik faluban marhákat vágnak, ott a vágóhidon kidobott vért és bendőt jól lehet értékesíteni a baromfiakkal.

Soha se etessünk a földön, hanem csináljunk deszkából kis vályukat és abba tegyük az eleséget, mert így a takarmányból semmi sem megy kárba, nem tapotódik a sárba, és nem fertőzödhetik különféle betegségek csi-

ráival. Az ügyes kisgazda úgy fogja megcsinálni az etető vályut, hogy abból a tyuk ne tudja kikaparni a takarmányt, se ne tudjon bele mászni.

Nagyon ügyes etetőt láttam egy derék gazdatársamnál. A vályucska két végét 15 centivel magasabbra csinálta és arra lécezt szegezett, úgy, hogy a tyuk csak a fejét tudta bedugni a vályuba.

Legtöbb gondot a téli etetésre fordítsunk, mert csak az olyan tyuk tojik télen, amelyik meleg ólban lakik és kellően van etetve. Mindennap adjunk lágy eleséget is, ami állhat főtt burgonyából, tökből, répából, murokból, káposztából, egy kevés széna murvát keverve közé. Nagy általánosságban egy tojó tyuknak naponta 10—12 deka eleséget kell adnunk, ennek fele lágy eleség, fele szemes eleség legyen. A szemest inkább este adjuk, hogy egész éjszaka legyen mit emésszen. Egy ládáskában állandóan legyen apró kavics vagy durva homok, mert ezek nélkülözhetetlenek az emésztésnél. A kavics a baromfinál a fogat helyettesíti és ha nem jut hozzá, nem tud emésztetni, a begye kökeménnyé válik és rövid időn belül elhull. Azért szokta a baromfi télen a falat enni, mert a fagyott udvaron nem tud kavicsot szedegetni. A mézre is szüksége van a tyuknak, mert a tojás héjja nagy részben méz. Ezért a nagy tyukgazdaságok drága pénzen veszik a takarmány meszet, mi azonban eleget teszünk, ha meszes vakolattörmeléket helyezünk el az udvar egy sarkába. A tojás héjját ne dobjuk a tűzbe, hanem apróra törve tegyük a tyuk takarmányába.

Legyen gondunk télen a friss ivóvizről is és ha az jeges, úgy adjunk egy edénybe naponta kétszer egy kis gyenge langyos vizet. A tyukok nagyon meghálálják ezt a kis fáradságunkat. A tetvesség elkerülése végett hamus homok fürdőt kell csinálni, abban jól ki tudják tisztogatni magukat a tyukok.

Bodor Kálmán.

GAZDA IFJAK!

Tudjátok-e, hogy Erdély magyarságának két gazdasági iskolája van. Az egyik Cris-turon, a másik lernuton. Készüljétek fel arra, hogy elvégezzétek ezeket az iskolákat

Gabonamonopólium készül! A földművelésügyi minisztériumban tervezetet készítenek a mezőgazdasági termelés ujjaszervezésére vonatkozólag. A tervezetet tárgyaló bizottságban az a vélemény alakult ki, hogy a gabona monopóliumot minél előbb be kell vezetni, hogy a gabona árának ingadozását meg lehessen akadályozni. A bizottság úgy tervezi, hogy az állam 30 ezer lejjel vásárolná vagononként a búzát és 40 ezer lejjert adná el a malmoknak. Hir szerint az erre vonatkozó törvényjavaslatot rövidesen a parlament elé fogják terjeszteni.

Megint bevezetik a kenyérbélyeget. Az állami bevételek fokozásának érdekében újból be akarják vezetni a kenyérbélyeget. Ismeretes, hogy a múltban mennyi kellemetlenséget okozott a kenyérbélyeg. A kenyérbélyeg rendszer mellett ugyanis felvirágozott a fitkos pékipar, hogy a törvényt ki lehessen játszani. Erre való tekintettel arra is gondolnak, hogy a kenyérbélyeg helyett lisztbélyeget vessenek ki.

Utazási és vizumkedvezmények a budapesti mezőgazdasági kiállításra. Tekintettel arra a nagy érdeklődésre, amely az Országos Magyar Gazdasági Egyesület által folyó évi március 21—26. napjain Budapesten rendezendő negyvennegyedik országos mezőgazdasági kiállítás és tenyészállatvásár iránt a külföld részéről megnyilvánul, a rendezőbizottság minden lehető megtett az irányban, hogy a kiállítás külföldi látogatóit mind könnyebben és kényelmesebben, valamint minél kisebb költséggel utazhassanak a kiállítás megtekintésére. Ennek érdekében 8 állam területén különféle utazási és haza vizumked-

vezményeket eszközölt ki a rendezőség, amelyeket a kiállítási igazolványok alapján bárki igénybe vehet. *A kiállítás alkalmából a március 15—26-a közötti időben a kiállítási igazolvány és utlevél felmutatása mellett, vízum nélkül lehet Budapestre utazni. A vízumot utlag 2.50 P. kezelési költség lefizetése mellett kell megszerezni a kiállítás területén működő utlevélkirendeltségnél.* Az összes magyar vasutakon és hajókon március hó 15.-től március 26.-ig Budapestre a határtól fűaru menetjeggyel lehet utazni és ugyancsak féláru menetjeggyel lehet Budapestről vissza, vagy bármely más irányban és határállomáson át elutazni március hó 21.-től április hó 1.-ig. E kedvezmény bármely vonatnem és kocsiosztály használatánál élvezhető. *Az utazást jövet, valamint menet egy-egy ízben meg lehet szakítani. A román vasutak március 23.-tól, április 1.-ig történő visszautazás alkalmával 50% utazási kedvezményt engedélyezett, oly feltétellel, hogy az odautazás március 17—24-ig, a visszautazás pedig március 23 és április 1-e közötti időben történik.* A kedvezmények igénybevételeire jogosító kiállítási igazolványokat a menetjegy irodákban lehet beszerezni. Az igazolvány díjtalan kiállítási belépőjegyet is tartalmaz.

Kenyér-inség van a Regát egyes megyéiben. A földművelésügyi miniszter a minisztertanácstól 25 millió lej segély folyósítását kérte, hogy öt regáti megye inséges lakossága számára kukoricát utalhasson ki. A minisztertanács engedélyezte a 25 millió lejt.

A "MAGYAR NÉP"-et terjeszteni magyar kötelesség!

Piaci árak Aludon.

Buza 75—80, kukorica 88—90, árpa 50, zab 25—28, krumpli 16—20, paszuly 50—55 lej 20 literes vösként.

Tej 3—4 lej literenként. Tojás 3 lej páronként. Hizott liba 100—120 lej, tyuk 25—30 lej darabonként.

Piaci árak Dicsősanmartinban.

Buza 430—440, kukorica 220—230, zab 240 lej mázsánként.

Mi lesz a vége?

A gazdasági válság előidézésében, mint ismeretes, a gépeknek is nagy részük van. A gépekkel való termelés sok kézműves munkás elől veszi el a kenyeret. Ezzel a jelenséggel a nemzetközi tudományos kutató intézetek nagyon komolyan foglalkoznak, mert kétségtelen, hogy a gazdasági élet rendezésének helyreállításához feltétlenül szükséges, hogy az emberi munka és a gépmunka között helyes arányosságot lehessen teremteni.

Egyelőre, sajnos, ezeknek a vizsgálatoknak csak elméleti jelentőségük van. A gyakorlati élet terén azt látjuk, hogy folyton fokozódik a gépek terjeszkedése és ezáltal mind több és több munkás veszíti el kenyerét. *A gépek uralma legkevésbé veszélyes a mezőgazdaságban.* A mezőgazdasági üzemet ugyanis természeténél fogva nem lehet annyira gépesíteni, mint az ipari

üzemeket Sajnos, azonban különösen a gyáripárterén most sem állott még meg az az irányzat, amelyik a gépet akarja urrá tenni.

Nagyon érdekesen világít erre a tényre rá az Egyesült Államok munkaügyi minisztériumának hivatalos jelentése. Ennek egyik fejezete megállapítja, hogy a gyáripárban a gépek rohamos tökéletesítése egy percre sem állott meg. Így például felhoz a jelentés egy gyárat, ahol jelenleg az új gépek segítségével 19 munkással sokkal többet termelnek, mint amennyit 1929-ben 250 munkással, de tökéletlenebb gépekkel termelnek.

A jelentésben egy nagy gyárról fel van említve, hogy 50 ezer dollárért új gépet vásárolt. Az 50 ezer dolláros befektetés révén már első évben 350 ezer dollár megtakarítást ért el munkabérekben ez a gyár.

Feltaláltak Amerikában egy olyan gépet, amelyik az autók felső részének készítését egészen egyszerűsítette. Ezzel a géppel 53 ember munkáját lehet megtakarítani. Ugyancsak itt említjük meg a legújabb amerikai találmányt: autómobil gummi oldalakkal. Ennek nagy jelentősége van szerencsétlenségek alkalmával. Ezenkívül tartósságban is utólérhetetlen a gummi oldalú és fedelű autó.

Az amerikai munkaügyi minisztérium végül is megállapítja jelentésében, hogy ha a gépek térhódítása ilyen módon halad, néhány év múlva minden munkást 40 éves korában már nyugdíjazni kell. Csak ilyen módon lehet majd rendet teremteni abban a nagy veszedelemben, ami a munkások életszínvonalában és elhelyezkedési lehetőségében mindinkább jelentkezik.

Egészséges, életképes, jó csontozatu állatot csak úgy nevelhet, ha már az anyaállatot is továbbá az ujszülött növendéket is **PEKK**-el táplálja.

PEKK

naponta csak néhány baniba kerül s mégis ezeket hoz!

FREDERIC SPODHEIM & Co S. A.

București I. Sft. Constantin, 4.

AGROTECHNICA, Cluj,

Cal. Regele Ferdinand, 8.

Vezérképviselet:

Erdély-bánát képviselet:

A „Pek” felhasználása.

Számos olvasónk fordult az utóbbi napokban hozzánk, hogy a Pek nevű D-vitaminos szerrel kapcsolatban írjuk meg pontosan, hogy a Peket milyen állatoknál és mely esetekben használják. Válaszunk e nagyon indokolt kérdésekre a következő:

1. Angolkórt (sántaság, lábzsugor) elhárítja és megszünteti.
2. Hízalás alatt fellépő angolkórt (lezsugorodás).
3. Idősebb sertések csontlágylását megszünteti.
4. Csökött malacok fejlődését elősegíti.
5. Vemhes kocákat jó kondícióban tartja, malacai életrevalóak, ellentállók.
6. Szoptató kocák erőteljes malacokat nevelnek.
7. Malacok bőrgyulladását (koszosság) megszünteti.
8. Választott malacok és süldők fejlődését és súlygyarapodását elősegíti.

9. Megszünteti a malacok marakodását, kölcsönös fül- és farkrokrágását.

10. Vemhes kancák, ha Pekket kapnak, erőteljes csikókat ellennek. Csikók angolkórját megszünteti.

11. Csikók fejlődését elősegíti.

12. Bányavérhas fellépését meggátolja.

13. Tehenek csontlágylását, nyalakodását, juhok gyapjurágását megszünteti.

14. Borjúk fejlődését elősegíti.

15. Megszünteti a baromfiak angolkórját, elősegíti a tollasodást és meggátolja a tojás lágy eltojását.

Fokozza a csirkék életrevalóságát és a betegségekkel szemben való ellenállóképességét.

A Pek napi néhány gramm fejenkénti adagolása mellett, körülbelül háromszoros mennyiségű Futor szénsavasmeszet is kell az állatoknak adagolni.

MILLIONMÓD

A GYEREK GYEREK MARADJON!

Már minálunk nagy a panasz,
Jaj, jaj,
Legényt játszik minden kamasz
Haj, haj,
Minden kamasz, minden tacskó,
Akkora csak, mint egy zacskó,
S nem fér a bőrébe.

Makrapipa van a fogán,
Haj, haj,
S szitkozódik, mint egy pogány,
Jaj, jaj,
Mint a tyúkból a kotkodács,
Csak úgy dől a káromkodás
Mosdatlan szájából.

Gözzel van a feje teli
Jaj, jaj,
Öregeket nem tiszteli,
Haj, haj,
Nem is indul már ezután
Csak a bolond esze után,
Igy jut aztán sárba.

Csak csirke még a kis kakas,
Haj, haj,
Legény-kedve már is magas,
Jaj, jaj,
Kutyú-gyerek csókra lesve
Lányokhoz jár minden este
S mulat egész éjjel.

Nappal aztán csak támolyog,
Jaj, jaj,
Nem megy neki semmi dolog,
Haj, haj,
Lusta, renyhe és mihaszna,
Munkájának semmi haszna,
Naplopás a dolga.

Mikor aztán nagyobbacska,
Haj, haj,
Olyan, mint a görhes macska,
Jaj, jaj,
Csámpás, sovány és toprongyos,
Majd elrepül, olyan rongyos,
Valóságos rongyvá.

S ha elér a legénykorba,
Jaj, jaj,
Akkor is csak gyerekforma,
Haj, haj,
Kicsi, hitvány és idétlen,
Férfi-e hát, szinte kétlem,
Avagy váltott gyermek?

Azén hát a gyerekkorba',
Haj, haj,
Szüléges a szoros korda,
Jaj, jaj,
A gyerek gyerek maradjon,
Legényeknek békét hagyjon,
Várjon a sorára,
Szép legénykorára.

Vargha Gyula.

A kéményseprő és a pékinas.

'Azt kérdem én tőletek, láttatok-e már kéményseprőt?

Persze, hogy láttatok, sőt bizonyosan meg is ijedtetek tőle, mikor még nagyon kicsinyek voltatok. Már tőletek, mint egy szerezsen, hosszú létrával jár, mint a Mikulás és úgy kopog a kapucsusa, mintha a kezével verné össze.

Hát pékinast láttatok-e? Ez meg csupa fehér; fehér a ruhája, fehér a keze, fehér a képe, fehér még a haja is, pedig egy cseppet se öreg. Olyan fiatal, hogy a bajuszának még tán a helye sincs meg az orra alatt.

Most már azt kérdem tőletek, hogy egymás mellett láttatok-e a pékinast és a kéményseprőt? Amint az egyik éppen kimászik a kéményből, melyből kisöpörte a kormot, a másik pedig éppen jön a pékműhelyből, ahol nyakig ülve a lisztben, sodorta a tésztát, melyből készül a ropogós kifli és a szép puha kenyér.

No, ugy-e, nem láttatok? Hát én láttam. El akarom nektek mondani, hogyan jártam velük.

A kéményseprő éppen nálam tisztította a kéményt, mikor a pékinas hozta a friss süteményt.

Ahogy meglátták egymást, olyan képet vágtak, mint mikor a kutya és a macska találkoznak.

Ez a két állat, tudjátok jól, nem nagy barátságban él. A macska irigyli a kutyától

az ugatást és erőt, a kutya pedig haragszik a macskára, amiért olyan jól karmol és szépen dorombol s ezzel megnyeri a gazdája szeretetét.

Ilyen haraggal nézett egymásra a fehér és a fekete.

A fehér gyerek azt hitte a fekete legényről, hogy neki ellensége; a fekete legény pedig úgy nézett a fehér gyerekre, mintha ez esúfolódni akarna vele.

Mikor látták, hogy egyik se harap bele a másikba, elkezdtek beszélgetni.

— Gyere ide, majd megsimogatlak, — szólt a kéményseprő.

— Előbb mossa meg a kezét, — felelt a pékinas.

— Az én kezemet? Nem piszkos az, csak fekete.

— Eppen azért piszkos, mert fekete.

— Ez a legszebb szín, — felelt újra a kéményseprő, — az a piszkos, aki fehér. Azért nem is simogatlak meg, mert befehérited a szép tiszta kezemet.

De a pékinas nem hagyta magát s így felelt a füstfaragónak:

— Minden, ami szép, az fehér. Fehéret virágoznak tavasszal a fák, fehér a hó, fehérbe öltözködik ünnepnapon a kislány. Mondjak-e még többet? Fehér a liszt, az Isten áldása, amelyből élünk. Mi kell még egyéb?

A füstfaragó megcsóválta a kormos fejét és gondolkozott. Ez a kis pékinas jól megfelelt neki. Azután jutott neki valami az eszébe és így szólt:

— De mit ér a fehér, ha nincs mellette fekete? A fehéret észre se vennék, ha nem volna meg az ellentétes színe, a fekete. A sok fehér ártalmas; a hó vakítja és rontja a szemet, azért az emberek fekete púpaszemet tesznek föl, hogy feketének lássák. Azután fekete az éjjel is, mely olyan szép csillagokat mutat; hisz ha az éjjel nem volna fekete, akkor azt se tudnák a gyerekek, hogy mikor fekeüdjének le aludni és mikor menjenek iskolába. Aztán milyen szép, akinek fekete haja meg fekete szeme van. Ugy-e, öcsém, ez a szín se utolsó, amelyet én viselek?

S a kéményseprő büszkén ütött a a kormos mellére. Most már a pékinason volt a sor gondolkozni. Meg is tette s aztán így felelt:

— Hát hogy lehet az, hogy engem szeretnek, magát meg nem szeretik? Ha én odaállok az iskola elé és elkiáltom: Vegyeneek pereceti!

Grippa

megelőzésére használjon Togal-t,
3 tablettáig naponta. — Teljes siker.

Grippa megbetegedés

esetén gyorsan gyógyít a

Togal

Ellamerten Mjádalomcsillapító és
bakteriumölő.

A Togal — azerezés és szövetelénél fogva — mint
külső belső fertőtlenítő erősen lázesökentő hatású.

A betegség kiujsulásától megóvja Ont a rend-
szeres Togal kezelés. — Kérdezz meg orvosát.

Gyógyszerárakban és Drogeriákban. Lel 62, — és
Lel 130. — A Togal-tabletta árakjel bészulmány.

— minden gyerek odafut hozzám. — Ha pedig azt kiáltják, hogy: Jön a kéményseprő! akkor minden gyerek elszalad és elbujik.

— Ismerem én sok bátor fiút, aki bizony nem szalad el a kéményseprő elől, mert tudja, hogy az nem esz meg senkit és még sohase harapta le az orrát senkinek. Aki elszalad, az csak olyan anyámasszony katonája. Különben, ha én perecet árulnék, én hozzám is oda-szaladnának a fiúk, de tudják, hogy én nálam nincs semmi enivaló.

— No, már mégis csak piszkos mester-ség, — felelt a makacs pékinas, aki elhatá-rozta, hogy ez egyszer nem enged a feketének, — hát nem hallotta az imént, hogy a sza-kácsné mennyire panaszkodott, amiért a

konyhában mindent össze-vissza kormozott!

Ezalatt a pékinas nekidőlt az én ujdonat-uj fekete ruhámnak, mely ki volt akasztva a folyosó karfájára. Egyszeribe lisztes lett az egész öltözet.

Ekkor kiléptem a folyosóra s én megszólítottam:

— Hallod-e, fiam, pékinas, miért piszkítottad össze az ünneplő ruhámat?

A kis pék nagyon megzavarodott.

— No, ugy-e, a te mesterséged piszkos, nem az enyém! — kiáltott nagy örömmel a kéményseprő.

— Kérem szépen, — szolt erre a pék, — tessék megmondani, hogy melyik mesterség tisztább és melyik szín piszkosabb? Nem tudunk megegyezni.

— Ide hallgassatok, fiaim! — mondtam nekik komolyan, — minden becsületes mesterség tiszta és aki a maga mesterségének színét viseli, az piszkosnak nem mondható. Fiam,

pék, te, amig lisztes vagy, tiszta vagy; öcsém, füstfaragó, te, amig kormos vagy, szintén tiszta vagy; de amint a kéményseprő fehér vagy a pék fekete, abban a percben mind a kettő piszkos. Megértettétek?

— Igenis, meg.

— Igen mit mondtam?

— Azt, hogy egyikünk se vethet a másiknak a szájára semmit.

— Jól van. Most pedig nesztek egy-egy hatos és csokoljátok meg egymást.

A kormos legény és a lisztes gyerek összehúzózkodtak. Mikor elmentek, a péknek jobb arc volt egy nagy fekete folt, a füstfaragónak pedig a bal orcáján egy nagy fehér folt.

Ezt hagyták egymásnak emlékül; a kéményseprő hazavitt egy kis lisztet, a pék hazavitt egy kis kormot.

Rákosi Viktor.

ANTONYÓ BAZONA

Hol késik a távolbalátás?

Egy előfizetők levelében az iránt érdeklődik, hogy mikor lesznek nálunk is olyan rádiókészülékek, amelyeknek segítségével nemcsak halljuk, hanem látni is fogjuk a szereplőket és az eseményeket? Előfizetők levelében hivatkozik arra, hogy néhány évvel ezelőtt a Magyar Népből cikk jelent meg a távolbalátásról. Ebben a cikkben nagy jövőt jósoltunk a távolbalátás kérdésének és annak a reményünknek adtunk kifejezést, hogy néhány év alatt egészen tökéletesíteni fogják. Így is történt. Hogy azonban még ma sinesenek nálunk forgalomban ilyen készülékek, annak magyarázata az, hogy ninesenek még megfelelő leadóállomások és a távolbalátó készülékek nagyon drágák. A legegyszerűbb készülék is több százezer lejbe kerül. Most nemzetközi bizottság vizsgálja a távolbalátás kérdését és azon tanácskoznak, hogy hogyan lehetne a távolbalátás terjedését népszerűsíteni. Különösen azon fáradoznak, hogy a leadóállomások és felvevőgépek előbb olcsóvá váljon olcsóvá, mert tulajdonképpen ez az egyetlen akadálya a távolbalátás elterjedésének.

gálja a távolbalátás kérdését és azon tanácskoznak, hogy hogyan lehetne a távolbalátás terjedését népszerűsíteni. Különösen azon fáradoznak, hogy a leadóállomások és felvevőgépek előbb olcsóvá váljon olcsóvá, mert tulajdonképpen ez az egyetlen akadálya a távolbalátás elterjedésének.

Dupla tojás.

Egy angol tyuktenyésztő tyukja különös tojást tojt. Az óriási nagyságu tojás 125 grammot, nyolcad kilót nyomott. A tojásban, miután szétörte, egy másik tojást talált. Ez a tojás rendes nagyságu és egészen természetes volt.

Hogyan hat a holdfény az ételekre?

A közfelfogás azt tartja, hogy a Holdnak befolyása van az időjárásra, a növények fejlődésére és sok egyéb földi jelenségre. Arról azonban eddig nem volt szó, hogy a holdfénynek az ételekre is hatása volna. Egy amerikai tudós most megállapította,

hogy az élelmiszerek sokkal gyorsabban romlanak meg, ha azokat a holdfény hatásának tesszük ki. A holdfény tehát károsan befolyásolja az ételek tartósságát. Hogy a holdfény ezen rendkívüli hatásának mi a magyarázata, eddig még nem sikerült megállapítani.

Az orvos bosszúja.

Ejszaka sürgősen beteghez hívják az orvost. Az orvos elmegy és bosszankodva állapítja meg, hogy a betegnek nincs semmi baja, csak képzelődik. Boaszusan rászól a betegre.

— Van-e végrendelete?

— Nincs! — feleli a beteg.

— Hivasson rögtön közjegyzőt és két tanut. Ha van kedves rokona azt is keresse ide.

— De az Istenért, doktor ur, mit jelent ez? — ijedezik a beteg.

— Ne féljen semmit, nem fog meghalni, de nem akarok egyedüli bolond lenni, akit éjnek idején semmiért kihuznak az ágyból, — feleli mérgeesen az orvos.

Biztos szer

— Mondja kérem, ez a hajnövesztőszer valóban olyan jó?

— Hogyne kérem, — feleli a kereskedő, — hiszen adunk a szerrel ajándékba fésűt és keféket is.

A hosszú jegyesség előnyei.

— Miért vagy már olyan régóta jegyes?

— Ennek magyarázata nagyon egyszerű. Minél hosszabb ideig vőlegény valaki, annál rövidebb ideig lesz házasember.

Kérjen mutatványszámot gyermeke számára az

UJ CIMBORA

című képes gyermeklapból. Megjelenik havonta háromszor.

Előfizetési díj egész évre 200, félévre 100, negyedévre 50 lei.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Cluj, Str. Baron L. Pop 5.

számában. Ha Ön érdeklődik ez a kérdés, onnan bővebb felvilágosítást szerezhet. Megnyugtató azonban, hogy semmiféle kellemtelenség nem érheti, ha háztartási alkalmazottját nem jelenti be a betegsegélyzőhöz.

B. Gy. Hogy alaptalanul ne zaklassák az adóval, először is szükséges, hogy Önnek ne legyen iparendeléye azaz, hogy a pénzügyi hatóságok előtt ne bírnjon iparos jelleggel. Ezt úgy érheti el, ha az esetleg még birtokában levő iparendelést beadja és erről megfelelő formában értesíti az adókiadó hatóságokat, illetve a pénzügyigazgatóságot. Azon túl Önnek joga van a saját és családja számára cipeész munkálatoikat végezni és esetleg másoknak is ingyen. Ezt az utóbbit azonban nem ajánljuk, mert ilyen esetekben a pénzügyi szervek joggal következtethetnek arra ellenkező bizonyítékok hiányában, hogy Ön nem minden ellenszolgáltatás nélkül dolgozik és csak a jövedelem eltérő szempontjából szolgáltatva vissza az iparendelést. A fennálló hátrálékát kérjük ígérete szerint, röviden kiegyenlíteni.

M. D. Azt tanácsoljuk, hogy ha az iparát meg akarja kezdeni, még az új költségvetési év előtt tegye meg az adóhivatalhoz a bejelentést és a gép nagysága, várható teljesítő képessége és hozadéka alapján igyekezzék egy mólányos adóalapot elérni. Az 50 százalékos községi taxát is meg kell fizetnie, mert az Ön ipara mint olyan, nem mentes a taxa fizetése alól.

B. S. Az új szőlőtelepítés az 1932. évi szőlőtelepítésről szóló törvény szerint hektáronként 50 ezer lej adó alá esett. Ezt a tör-

vényt később módosították, amely szerint bárki telepíthet adómentesen szőlőt. Elő vannak azonban irva a telepíthető fajták kb. 32 fajta. A szőlőoltvány iskolákban már csak ezek a fajták vannak. Az előírás lényege azonban az, hogy direkt termő fajták nem lehetnek. A telepítés előre bejelentendő a községi előjáróság útján a Mezőgazdasági Kamarához. A bejelentésben jó lesz beírni, hogy az ültetendő fajták mind amerikai alanyra oltott európai fajták és ezek között direkt termő nincsenek. Ha direkt termőt ültetne valaki és rajta kapnák, megbüntetnék és a töveket kiirtatnák.

T. B.

A szerkesztésért felel

GYALLAY DOMOKOS

Írógépek

Smith Premier No 60. Remington. Underwood és Corona írógépek svári árban kaphatók.

Gyári raktár amerikai és német írógép és sokszorosító kiegészítőkből. Speciális javítóműhely az összes rendszerű gépek részére. Használt írógépből nagy raktár.

„RAPID”

írógépvállalat Cluj, C. Marechal Foch (volt Victoriei) 32. szám.

TANÁCSOK

Azon előfizetőink részére, akik bármely ügyből kifolyólag tanácsra szorulnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. Tekintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadásért fizetnünk kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek 20 lejt, (orvosi tanácsokért 30 lejt), könnyebbég okdért bélyegben, mert ennek költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még külön portódíj is beküldendő. Csakis azon levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lej is csatolva van.

F. J. A volt társtulajdonosnak az álláspontja helytelen, mert ha Önök az adófórumok előtt cséplőképgarnitúráról beszéltek és a pénzügy a bejelentéseket ilyen értelemben vette tudomásul és ennek következtében, mint olyant adóztatta meg, akkor nem lehet szó arról, hogy a heremagfejtő el lett volna titkolva. Ennek következtében az arányos adóhányaddal ő is tartozik.

Zs. F-né. Mint lapunkban közöltük is, a háztartási alkalmazottakat nem kell bejelenteni a betegsegélyzőhöz. Erre vonatkozólag különben nagyobb cikk jelent meg a Keleti Újság 2. évi 42-ik

Szerkesztőnknek

Alább felsoroltaknak köszönetet mondunk a bejelentett új előfizetőkért:

A. K. Neaua. D. J. Cernatu. Sz. K. Rocea. Sz. I. Albesti. T. J. Zizin. A. P. Chepet. S. I. Jibau. B. I. Izvorul Crisului.

I. D. Vacaresti. Lapunk f. évi 2-ik számában foglalkoztunk a hadirokkantak ügyével. Mivel ezt a számot nem kapta meg, megküldtük címére. Ha további felvilágosításra volna szüksége forduljon dr. Pál Gábor képviselő urhoz Mercurea Ciuc jud. Ciuc.

M. I. Pirul Nou. Ha a naptárhoz hozzá akar jutni, úgy az előfizetési díjat, vagyis 150 lejrt egy évre most küldje bel!

Többeknek! B. S. Simion, dr. T. B. Gheorgheni, N. M. kolio Porcesti, K. E. Uliesul, Zs. S. Sanciaiu, D. S. Olosig, D. M. Simion, Cs. S. Curtuiuseni, L. T. és özv. V. Gy-né Lazarea. Sz. I. Carastelecc, T. M. Belin, B. J. Alungeni, E. J. Egri. Itt felsoroltaknak, miután első naptárküldeményünket nem kapták meg, másodszer is elküldöttük.

„Egy falusi”. A levelező lapján közöltekkel mindenben egyetértünk. Állandóan felszínen tartjuk ezeket a kérdéseket. Az egyke ellen többször irtunk. A pálinkát és a torozást is elítéltük lapunk hasábjain. Örvendünk, hogy egyetért velünk ezekben. Mi tovább is harcolni fogunk népünknek ezek ellen a rossz szokásai ellen.

K. L. Stana. Sajnos nemcsak velünk, hanem más szerkesztőségekkel is megtörténik, hogy a leközölt hírt helyesbiteni kell, illetőleg a hírről kiderül, hogy nem igaz. Az ilyen dolgokkal szemben a szerkesztőségek csaknem védtelenül állanak, mert pld. nem tarthatunk minden községben, vagy minden városban tudósítókát. Igyekezzünk azonban mindig híreinket a leghitelesebb forrásból beszerezni. Ha olykor mégis tévedések történnek, számíthatunk olvasóink jóindulatú megértésére. Aki tisztában van a lapszerkesztés módjával, nem is hibáztathatja a szerkesztőséget az ilyen tévedésekért. Különösen

pedig nem a Magyar Népet, ahol a lehető legnagyobb gondot fordítunk a hírek hitelességére.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: Sz. A. Hoghiz 936 (levele szerint könyvelve), M. M. Homorod 155, G. Gy. Carta 150, N. P. Vargata 75, E. J. Egri 155, (r. 1934. dec. 31-ig), B. J. Alungeni 155, D. J. Cernatu 150, T. I. Bălon 150, Sz. I. Carastelecc, L. S. Baita 150, Lazareaból: L. T. és özv. V. Gy-né 150—150, L. J. Conacul Josif 200 (mult évről még 24 lejrt kérünk), Cs-né P. I. Valeni 155, O. M. Vulcani 155 (r. 1934. dec. 31-ig), Cs. S. Curtuiuseni 150, Cs. M. Poiana-Blenchiu 150, F. J. Cuzdioara 150, F. J. Dej 25, Ifj. D. Valeni 155, naptárt még f. hó 7-én kiküldtük. D. T. Besenova-Veche 150, N. M. Mailat 150, V. A. Checia 85, D. J. Unirea 150, G. Z. Plaesii 150, P. A. Turda 85, M. S. Petreni 155, T. I. Calugareni 150, S. D. Cechesti 80, P. L. Sencraiu 155, B. J. Simonesti j. Odorheiu 150, K. A. Porumbeni Mari 85, K. M. Varsag 155, Sz. M. A. Aiud 300, N. Gy-né Matein 130, B. S. Matei 150, S. K. Sebis 150, D. F. J. J. Ciuca-Saumartin 155 (r. 1934. dec. 31-ig), Cs. M. Poiana-Blenchiu 150, Cuzdioararól: F. J. 150, J. 25 lej.

**Ha sikert akar elérni
hirdessen a
„MAGYAR NÉP”-ben!**

Erdély legjobb mezőgazdasági és közgazdasági szaklapja a

MEZŐGAZDASÁGI SZEMLE

Mutatószámot ingyen küld a
Kiadóhivatal: Cluj Str. Baron L. Pop
5. szám.

Előfizetési díja egész évre csak 30 lej.

Apró hirdetések

Minden szó 1, vastagabb betűvel 3 lej. Legkisebb hirdetés 50 lej. Allástkeresők részére 20 szóig 40 lej. Előfizetőknek minden szó 3, vastagabb betűvel 6 lej. Az apróhirdetést díj előre fizetendő.

Vass Adolf szabadjalmi ügyvivő Cluj, Str. Grigorescu 112.

Keresek egy gazdasszonyt, aki a gazdaságban előforduló munkákat is vállalná. Cim a kiadóban.

Cluj város közelében eladó 5000 m² alapterületű telek, 2 szoba konyhás és 1 szoba konyhás alapincézett házzal, műkertészetnek, tejgazdaságnak, baromfitenyészetnek, állatexportöröknek kiválóan alkalmas. Állandó autóbusz közlekedés főtértől negyed óra járás. Bővebbet Torday építész-nél, Cluj, Str. Iorga 3.

Keresek 50—60 hold prima birtokot bérbe. Vállalom nagyobb birtok kezelését fix adminisztrációra. Érdeklődők forduljanak Szász Béla Orosfaia p. u. Milas jud. Mures.

Lakás, 3 szobás, konyhás, kamara, pince, üveges veranda, gyümölcsös főutcán eladó. Orvos, strandfürdő, fenyves, villanyvilágítás, vasútállomás. I. Szász János ref. lelkész, Ghidfalău, jud. Treiscauna.

Új világbajnok a tejtermelésben.

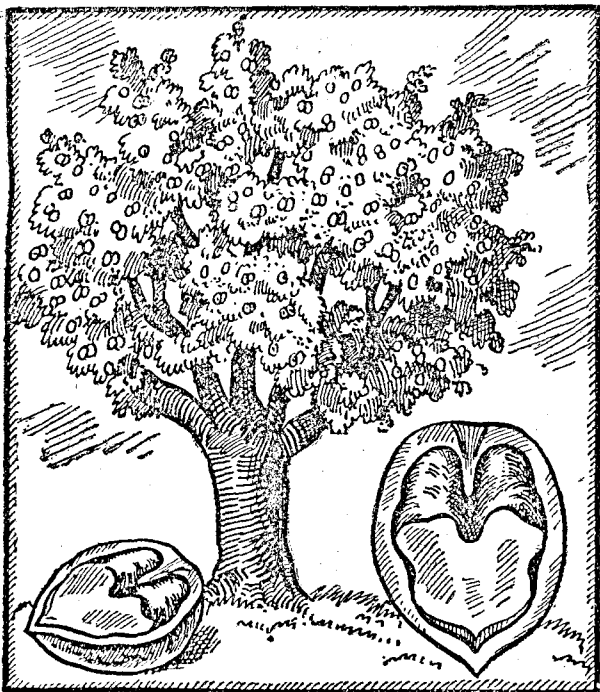
Lapunk előző számában közöltük, hogy egy tehén Algauban egy év alatt 18 ezer liter tejet adott. A kiváló tejelő tehén ezzel a teljesítményével tulszárnyalta az összes eddigi, jó fejős teheneket. Tejelése napi 50 literes átlagnak felel meg. A kiváló tehén képét bemutatjuk olvasóinknak. A fényképfelvétel akkor készült, amikor a hatósági ellenőrző tisztviselő jelenlétében megfejik a tehenet.

Tanuld meg!

Ültessünk diófát!

Közeledik a tavaszi faültetés ideje. A leghasznosabb fánk közé tartozik a diófa. A diófát lehet ültetni udvarokra, nagyobb ker-

tekbe, utszélekre és napos hegyoldalakra. A diófa termése a legegészségesebb eledel közé tartozik. Egy német egyetemi tanár a dióhasznáról a következőket állapította meg. A

dió nagy tápértéke gazdag fehérje és zsirtartalmán alapszik. Ezenkívül azonban nagy mennyiségben tartalmaz foszfort, kénsvavat és kevés cukrot is. A vizsgálatok során megállapították, hogy a dió nem nehezen emészthető, gyenge gyomoruknál azonban nagy mennyiségben való élvezete emésztési zavarokat okoz. A diónak nagy szerep jut a nyers kosztózásban, de jó hasznát lehet venni hizókúránál is. Ha a megőrölt diót vászonzacskóba helyezük el és ecettel kissé megsavanyított forró vízbe mártjuk, bizonyos anyagok kioldódnak belőle. Ilyen állapotban a cukorbetegség étrendjébe is besorakoztathatjuk. A német tudós végül arra figyelmeztet, hogy gyomorbetegségeknél mégse adjunk diót, mert nyers állapotban fogyasztva, gyomorhurutot okozhat.

Új szer a fagyás gyógyítására.

A Magyar Népből többféle receptet közöltünk a fagyott végtagok gyógyítására. Ezeknek kiegészítésére még az alábbi szert írjuk le.

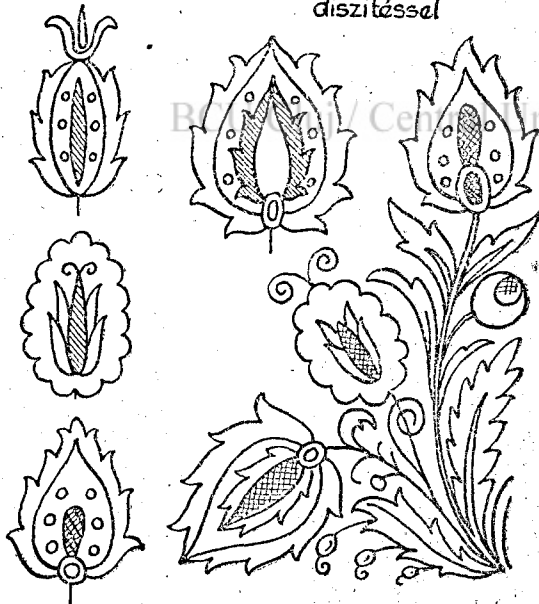
A fenyőfa tűleveleit 2—3 óra hosszáig főzzük. Ebben a főzetben naponta 2—3-szor megáztatjuk a fagyott testrészt. Az áztatásnak legalább 15 percig kell tartania. A fenyőfürdőnek az az óriási előnye van, hogy a fájdalmakat is enyhíti. Ennek most nagy jelentősége van, mert a fagyott testrészek különösen tavasz felé okoznak kellemetlen fájdalmakat, vagy pedig kinos viszketegséget.

A „MAGYAR NÉP“ igaz, jó lap,
 Olvasd máma, olvasd holnap,
 Holnapután már meglátod:
 Őökké csak azt kívánod.

A magyar díszítés alapformái

Levélvirágok

kötény sarka levél-
 virág és viráglevel
 díszítéssel

A vadlóhere, mint időjós.

Nemcsak az időjós bogáncs, mely nedves levegőben becsukja virágait, képes arra, hogy előre megérezze az időjárás változásait. A nálunk honos, vadon tenyésző lóhere is ilyen időjárás-próféta. Már 5—6 órával az eső bekövetkezése előtt megráncosodnak levelei, még akkor is, ha pillanatnyilag vigan süt a nap. A növényeknek ez az időjós tulajdonsága azon alapul, hogy a levegő nedvességének legkisebb változására is érzékenyek.

A magyar díszítés alapformái.

Előző számunkban néhány levélformát mutattunk be; ezekből az akantusz levelet főképpen templomi kórus deszkák és menyezet festésénél használják.

A legősibb és leggyakoribb virág forma a rózsza, a levelek között a rózsalevél. Néha úgy jelenik meg, mint a természetben, majd úgy átváltozik, annyi alakja lesz, hogy alig ismerünk az eredeti rózsalevéltre. A levelekből néha virágok lesznek a levélvirágok és érthető is, mert a magyar díszítés alapját, lényegét a virágok teszik.

— Erdőben jártál-e?
 — Jártam.

— Farkast láttál-e?
 — Láttam.

— Feltétele tőle?
 — Nem.